

Fernando Meirelles

Fernando Meirelles: (Sao Paulo, 1955). Ha dirigit les següents pel·lícules:
 «Blindness» (en producció) / El jardinero fiel (2005) / Ciudad de hombres (serie de tv, 2003) / La puerta dorada (2002) / Domésticas (2001) / Brava gente (2000) / Menino Maluquinho 2: una aventura (1998).
 Kátia Lunds. Graduada l'Escola Catòlica Americana de Sao Paulo. Ha dirigit:
 Todos los niños invisibles (The invisible children) (en producció) / Ciudad de hombres (2003) / La puerta dorada (2002) / Brava gente (2000) / Alma mía (2000) / Noticias de una guerra particular (1999)

Cidade de Deus es basa en la novel·la homònima de Paulo Lins, publicada en 1997. Encara que els personatges són ficticis, es basen en persones reals (que apareixen en fotografies a la fi del film). El material amb el qual Lins va elaborar la seua novel·la fou extret de les entrevistes que

havia fet en participar en dos projectes de recerca Crime e criminalidade nas classes populares i Justiça e classes populares, tots dos dirigits per l'antropòloga Alba Zaluar, així com articles de premsa de O Globo, Jornal do Brasil e O Dia.
 Cidade de Deus es filma en un moment molt interessant de la història de Brasil. Després de molts anys de lluita, l'esquerra brasilera arriba al poder i el president Lula da Silva afirma que el seu objectiu principal es eradicar la pobresa i les desigualtats socials del seu país. A Brasil, amb grans latifundistes que dominaven l'economia i la política, la societat brasilera (així com la llatinoamericana en general) acull amb entusiasme aquest canvi i els moviments socials que denunciaven aquestes desigualtats emergeixen amb més força que mai, tot aprofitant la nova situació política. És el cas, per exemple dels MST (Moviment dels Sense Terra) o dels artistes que denuncien les desigualtats i la marginació com es fa en aquest film o en la molt famosa El milagro de Candel (Fernando Trueba, 2004), on es narra també la història d'una «favela» que, per l'acció de Carlinhos Brown, es recupera mitjançant la música.

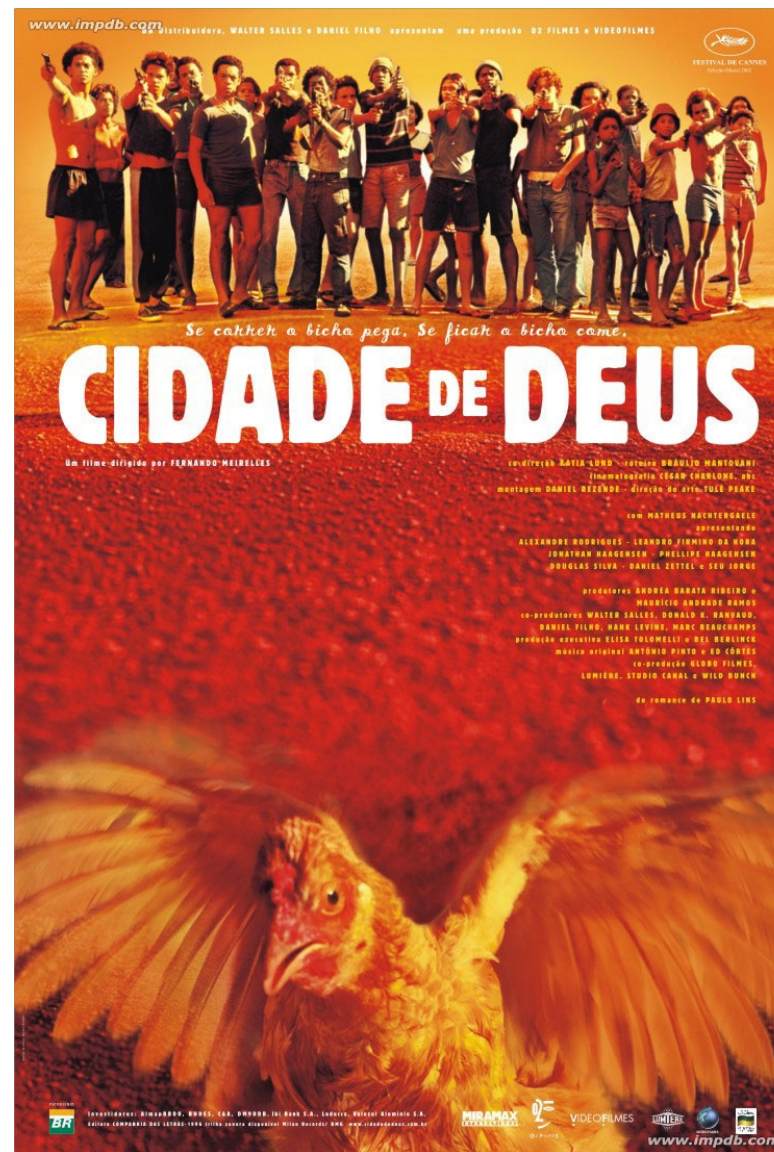

Ciutat de Déu

Cidade de Deus

Fernando Meirelles (2003) Brasil

Projecte d'Innovació Educativa

Una pel·lícula sobre la invisibilitat de la vida a les favelas

Acte d'inauguració. Sala d'actes-14 d'octubre a les 14.30 h

09/10
espain e m a
 UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Cidade de Deus

Ciutat de Déu, (Brasil, 2002)

Professorat coordinador: Francesc J. Hernández, Xavier Garcia

Fitxa tècnica

Director Fernando Meirelles i Kátia Lunds Guió Suzanne Schiffman i François Truffaut
Intèrprets Buscapé: Alexandre Rodrigues / Zè pequeno: Leandro Firmino / Bené: Phellipe Haasgensen / Cenoura: Matheus Nachtergaele - Cenoura vol dir «Carlota» / Mané Galinha: Seu Jorge - Galinha vol dir «Gallina» / Angélica : Alice Braga.

Sinopsi

L'argument es pot resumir així: «Ciutat de Déu» és un barri que es va construir als anys 60 i que als 80 esdevingué un dels llocs més perillosos de Rio de Janeiro. La pel·lícula ens conta les històries creuades d'alguns personatges que viuen a aquesta favela. Entre ells dos joves, Buscapé i Zè Miúdo (Zè pequeno, segons el doblatge), creixen tot optant per camins diferents: un d'ells esdevé en fotògraf i l'altre en líder dels narcotraficants de la zona. Totes aquestes històries són vistes a través dels ulls d'un únic narrador, Buscapé, un jove pobre que vol trobar un ofici que li permeta eixir del barri. Totes les circumstàncies juguen en la seua contra, però aviat descobreix que ell és capaç de veure la realitat de manera diferent a la resta dels seus companys, a través d'una càmera fotogràfica, i aquesta serà l'única possibilitat de salvació. Buscapé és el narrador, però no és el principal protagonista del film perquè no és ell qui pren les decisions que determinaran què passarà al barri. El vertader protagonista és el barri, representat per Bené, Zè pequeno i Mané Galinha. Zè i Bené són nens que fugen de casa i acaben convertint-se primer en lladres i després en narcotraficants i assassins. Bené intenta deixar-ho, però el mateix barri li ho impedeix. Mané Galinha és un treballador honrat que portat per les circumstàncies passa de ser l'heroi dels treballadors del barri a formar part de la banda d'un narcotraficant. Al barri, però, no hi ha guanyadors. Tard o d'hora tots acaben facotitzats pels altres (o, paradoxalment, pels mateixos xiquets del carrer).

La història és cíclica perquè acaba de la mateixa manera que comença. Al principi, als anys 60 trobem la banda de Marreco que atraca un camió de gas i que acaba superada, assassinada, per la generació més jove. Dadinho/Zè pequeno mata Marreco i acaba ocupant el seu lloc. A la fi de la pel·lícula, Zè pequeno furta un camió de gas per fugir de la policia i de Mané Galinha i acaba assassinat pels mateixos xiquets del carrer, la generació més jove que ha ocupat el seu lloc. És com una roda que no té ni principi ni final. Per això, en cert sentit, ha estat comparada amb la trilogia d'El Padrí de F. Ford Coppola: els cicles de la delinqüència.

Algunes dades de l'any 2005:

- El 18,4% de la Població Activa de Brasil comença a treballar abans del 9 anys d'edat.
 - El 64,1% comença a treballar abans dels 14 anys d'edat.
 - El 84,2% comença a treballar abans dels 17 anys d'edat.
 - Més d'un milió de xiquets de 5 a 9 anys treballen.
 - Quasi 3 milions de xiquets de 10 a 14 anys.
 - El 30% de la població brasilera amb més de 19 anys (més de 50 milions de persones) no concloueren vuit anys d'escolaritat.
 - El 43% de la població brasilera amb més de 19 anys (més de 70 milions de persones) no va concloure 11 anys d'escolaritat.
- (Fonts: Pesquisa Nacional por Amostragem de Domicílios, Instituto Brasileiro de Geografia e Estatísticas, dades elaborades per DIEESE www.dieese.org.br i IIEP).

Cal destacar l'antítesi entre el barri i la platja. La relació cinema-platja amb llibertat-erotisme ja la trobem en *Les 400 cops*, de François Truffaut, i una altra pel·lícula que és una adaptació d'aquesta als anys 80: *Le Thé au harem d'Archimède* (amb un erotisme degradat per la marginació –com palesa el monòleg de Pat a propòsit del Festival de Cannes, per altra banda tota una declaració contra la cinematografia establida). En el cas de la pel·lícula de Truffaut, cal recordar com el jove Antoine Doinel, en eixir del cinema, furta la fotografia d'Harriet Andersson de la pel·lícula *Un estiu amb Mònica* (1953) d'Ingmar Bergman, un element que anuncia el travell final a la platja. En el cas de Ciutat de Déu se substitueix el cinema per les fotografies de Buscapé a la platja. Aquesta relació ja apareix també a la poesia del nostre V. Andrés i Estellés, tot ampliant la referència platja-llibertat de la imatge de «Súnion» de les *Elegies* de Bierville de Carles Riba.

